

รายงานการประชุม

คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙

วันจันทร์ที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๘ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมอรรถไกวัลที ชั้น ๑

อาคารสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล

* * * * *

ជំនាញប្រជាមុន

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ		ประธานอนุกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัชเฉลิม สุทธิพงษ์ประชา		อนุกรรมการ
๓. นายพหล เก้าอี้ยน	สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	อนุกรรมการ
๔. นางวินัย นาคสุวรรณ	สำนักงานคณะกรรมการ	อนุกรรมการ
๕. นายปิติภณ โพธิ์เต็	พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๖. นายกฤษฎา ศิริพิบูลย์	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๗. นางสาวสุกวรรณ คงศิริ	กรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๘. นายณรงค์ เชื้อบุญช่วย	เมืองพัทยา	อนุกรรมการ
๙. นายประจักษ์ เยียนนอก	สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๑๐. นายสกล ลீโนทัย	สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๑. นายวิชูร อุ่ยมโภภัส	แห่งประเทศไทย	
๑๒. นางสาวพิมพ์นารา บัวเกิด	สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑๓. นายพิชัย ชัยสัมฤทธิ์โชค	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	อนุกรรมการ
๑๔. นางสาวเพ็ญพรรณ เจริญพงศ์	ชำนาญการพิเศษ	และเลขานุการ
	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	อนุกรรมการ
	ชำนาญการพิเศษ	และผู้ช่วยเลขานุการ
	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	อนุกรรมการ
	ชำนาญการพิเศษ	และผู้ช่วยเลขานุการ
	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	อนุกรรมการ
	ชำนาญการ	และผู้ช่วยเลขานุการ

ជីវិមាប្រជាម

๑. รองศาสตราจารย์อัชกรณ์ วงศ์ปรีดี ติดราชการ
๒. ผู้แทนสำนักงบประมาณ ติดราชการ

๓. กรมบัญชีกลาง
๔. สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย

ติดราชการ
ติดภารกิจ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวอรชร เกิดพิบูลย์
๒. นายอุปราช พันธุ์ภักดี
๓. นายสมเกียรติ เยาวนุ่น
๔. นายวิธีร์ พานิชวงศ์
๕. นางสาวณัฏฐ์รัชฎ์ กรรณมาศ
๖. นายชัยสิทธิ์ บุญยนे�ตร
๗. นายไพบูลย์ ระหว่าง
๘. นายกฤตกร จินดาวัฒน์
๙. นางสุกัญญา โพธิ์บูรี
๑๐. เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

- ได้รับทราบว่าการจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ในเดือนมีนาคม ๒๕๕๙ ของป.ศ. ยังไม่ได้รับการจัดสรร มีท่านใดที่จะให้ข้อมูลเชิงลึกแก่คณะอนุกรรมการฯ ทราบหรือไม่ สำหรับในการประชุมวันนี้ นอกจากฝ่ายเลขานุการฯ เสนอการพัฒนารายได้ของ ป.ศ. ตาม Road Map แล้ว อีกเรื่องหนึ่งที่สำคัญคือการส่งเสริมการหารายได้จากกิจการเชิงพาณิชย์ของ ป.ศ. และการดำเนินการเชิงพาณิชย์ของ ป.ศ. ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และได้จัดทำเอกสารเพื่อเป็นข้อมูลแนวทางการดำเนินงานให้อนุกรรมการฯ ได้พิจารณาและศึกษาต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๙

ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๙ เสร็จเรียบร้อย และได้แจ้งอนุกรรมการทุกท่านแล้ว ไม่มีอนุกรรมการฯ ขอแก้ไขแต่อย่างใด

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณารับรองรายงานการประชุม

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๙

๑. ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

หลักเกณฑ์การประเมินค่ารายปีภาษีโรงเรือนและที่ดินของรัฐวิสาหกิจ เลขานุการ รายงานว่า

๑. พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๕๗๕ มาตรา ๓๑ วรรคสาม กำหนดว่า กรณี รัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นผู้รับการประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดินไม่พอใจในคำชี้ขาดของ อปท. ผู้ประเมิน เนื่องจาก เห็นว่าจำนวนเงินซึ่งประเมินไว้มีจำนวนที่สูงเกินควร ให้รัฐวิสาหกิจนำเรื่องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำชี้ขาด ทั้งนี้ คณะกรรมการรัฐมนตรีมีอำนาจให้ลดหย่อนค่ารายปีให้แก่รัฐวิสาหกิจ ได้ตามที่เห็นสมควร และมติของคณะกรรมการรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด ซึ่งที่ผ่านมา มีรัฐวิสาหกิจหลายแห่งเสนอเรื่องขอให้ คณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาลดหย่อนค่ารายปีภาษีโรงเรือนและที่ดิน ซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรียังคงค้างการพิจารณาเรื่อง ดังกล่าวเนื่องจาก คสช. ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๗ และวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๗ มอบหมายให้ กระทรวงการคลังเป็นเจ้าภาพรับไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงพลังงาน สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เร่งรัดดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดินของรัฐวิสาหกิจให้มี มาตรฐานเดียวกัน เป็นธรรม และมีผลบังคับใช้ทั่วไปกับทุกรัฐวิสาหกิจ

๒. คณะกรรมการรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๘ ได้พิจารณาเรื่อง หลักเกณฑ์ การประเมินค่ารายปีภาษีโรงเรือนและที่ดินของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งกระทรวงการคลังเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา เห็นชอบให้ใช้เป็นเกณฑ์ประกอบการพิจารณาลดหย่อนค่ารายปีให้แก่รัฐวิสาหกิจในช่วงระยะเวลาอันที่ กว้างหมายว่าด้วยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่กระทรวงการคลังจะนำเสนอให้คณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาในระยะต่อไป จะนำมาใช้บังคับแทนกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ โดยมีติดังนี้

๒.๑ เห็นชอบหลักเกณฑ์การประเมินค่ารายปีภาษีโรงเรือนและที่ดินของรัฐวิสาหกิจ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอและเห็นชอบตามความเห็นของกระทรวงพลังงาน

๒.๒ ให้กระทรวงมหาดไทยเร่งดำเนินการออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ตามข้อเสนอ ของกระทรวงการคลังให้แล้วเสร็จโดยเร็ว โดยให้รับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณ และประธานกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจไปพิจารณาประกอบการ ดำเนินการต่อไปด้วย

๒.๓ ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจมีเหตุผลความจำเป็นที่จะขอลดหย่อนค่ารายปี โดยอาศัย อำนาจตามนัยมาตรา ๓๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๕๗๕ เนื่องจาก ประสบปัญหาทางการเงินหรือการดำเนินกิจการ เมื่อกระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจนั้นเสนอเรื่องไปยังสำนัก เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ให้สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีส่งเรื่องดังกล่าวให้กระทรวงการคลังรับไปพิจารณา ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจนได้ข้อยุติก่อน และให้กระทรวงการคลังนำผลการพิจารณาดังกล่าวเสนอ คณะกรรมการรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดทราบ

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

๑. หลักเกณฑ์การประเมินค่ารายปีภาษีโรงเรือนและที่ดินของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งคณะกรรมการได้มีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้กระทรวงมหาดไทยเร่งดำเนินการออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ เป็นเรื่องสำคัญที่อาจจะต้องมีข้อเสนอแนะในส่วนของ อปท. ในเรื่องนี้ด้วย ผู้แทนสมาคมทั้ง ๓ สมาคมจึงควรรับไปพิจารณา หากมีประเด็นจะได้นำมาพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

๒. ส่วนใหญ่หลักเกณฑ์การประเมินค่ารายปีภาษีโรงเรือนและที่ดินของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งคณะกรรมการได้มีมติเห็นชอบ จะเป็นหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยเคยกำหนดไว้แล้ว แต่จะมีประเด็นที่เพิ่มขึ้นคือ กรณีรัฐวิสาหกิจที่ประสบปัญหาทางการเงินหรือการดำเนินการกิจการที่กำหนดให้กระทรวง เจ้าสังกัดหรือรัฐวิสาหกิจเสนอเรื่องไปคณารัฐมนตรีเพื่อขอลดหย่อนค่ารายปี ซึ่งเป็นประเด็นใหม่ที่เกิดขึ้น และอาจเปิดช่องให้รัฐวิสาหกิจใช้เหตุผลดังกล่าวในการเสนอขอลดหย่อนค่ารายปี

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ Road Map การพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขานุการ รายงานว่า คณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๙ ได้มีมติมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ จัดทำ Road Map การพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเป็นแนวทางการทำงานของคณะกรรมการฯ ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำ Road Map ดังกล่าวและส่งให้อนุกรรมการทุกท่านพิจารณา ก่อนการประชุมครั้งนี้แล้ว โดยแบ่งตาม กลุ่มงานการพัฒนาการจัดเก็บรายได้ของ อปท. เป็น ๔ กลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มงานจะแบ่งเป็นระยะเวลาการดำเนินงานของอนุกรรมการฯ เป็น ๓ ระยะ ดังนี้

๑. กลุ่ม ๑ การผลักดันให้รายได้ที่ อปท. จัดเก็บตามที่กฎหมายกำหนดให้มีผลใช้บังคับอย่างชัดเจน

ระยะที่ ๑ (ม.ย. ๕๙ – มิ.ย. ๕๙) ศึกษาหาแนวทางในการออกกฎหมายระเบียบ ประกาศ ข้อบัญญัติ เพื่อให้ อปท. สามารถจัดเก็บรายได้จริงตามกฎหมาย เช่น ภาษีสิ่งแวดล้อม ภาษีการศึกษาฯ ผลักดันร่างกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และจัดทำแนวทางจัดทำกิจการเชิงพาณิชย์ของ อปท.

ระยะที่ ๒ (ก.ค. ๕๙ – ธ.ค. ๕๙) จัดทำประกาศ ก.ก.ถ. หรือ อปท. ออกข้อบัญญัติ ศึกษาหารายได้ประเภทใหม่ จัดทำข้อเสนอคณารัฐมนตรี ผ่าน ก.ก.ถ. และจัดทำประกาศ ก.ก.ถ.

ระยะที่ ๓ (ม.ค. ๖๐ – ธ.ค. ๖๒) จัดทำพระราชบัญญัติรายได้ท้องถิ่น หรือกฎหมายจัดเก็บรายได้ประเภทใหม่ หรือกฎหมายการเงินการคลังท้องถิ่น

๒. กลุ่มที่ ๒ การปรับปรุงอัตราการจัดเก็บรายได้ของ อปท. ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพในปัจจุบัน

ระยะที่ ๑ (เม.ย. ๕๙ – มิ.ย. ๕๙) ศึกษารายงานของหน่วยงานในการปรับปรุงอัตราการจัดเก็บรายได้ของ อปท. เพื่อสนับสนุนการปรับปรุงให้เหมาะสม เช่นภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย ฯลฯ ปรับปรุงแนวทางการจัดแบ่งรายได้ระหว่างรัฐ ส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจ กับ อปท.

ระยะที่ ๒ (ก.ค. ๕๙ – ธ.ค. ๕๙) เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำ กฎประกาศ เพื่อปรับปรุงอัตราภาษีหรือเกณฑ์การจัดแบ่งรายได้ จัดทำข้อเสนอ ครม. ผ่าน ก.ก.ด. ในการปรับปรุงแนวทาง

๓. กลุ่มที่ ๓ การพัฒนาประสิทธิภาพและสร้างแรงจูงใจในการจัดเก็บรายได้ของ อปท.

ระยะที่ ๑ (เม.ย. ๕๙ – มิ.ย. ๕๙) กำหนดมาตรการการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ของ อปท. เช่น การฝึกอบรมให้ความรู้ การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้ในการจัดเก็บ การสร้างแรงจูงใจ หรือพัฒนาระบบการจัดเก็บภาษีร่วมกันระหว่าง อปท. ฯลฯ

ระยะที่ ๒ (ก.ค. ๕๙ – ธ.ค. ๕๙) เสนอมาตรการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารายได้

ระยะที่ ๓ (ม.ค. ๖๐ – ธ.ค. ๖๒) กำหนดให้มีการจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อจูงใจ อปท. ที่มีความพยายามในการจัดเก็บรายได้

๔. กลุ่มที่ ๔ การพัฒนารายได้ของ อปท. ที่ส่วนราชการจัดเก็บให้แก่ อปท.

ระยะที่ ๑ (เม.ย. ๕๙ – มิ.ย. ๕๙) ศึกษาหาแนวทางเพื่อให้รายได้ของ อปท. ที่รัฐจัดเก็บให้ เป็นรายได้ที่ อปท. จัดเก็บเอง หรือเพิ่มอัตราการจัดเก็บรายได้ตั้งกล่าว รวมทั้งกำหนดมาตรการ จูงใจส่วนราชการในการจัดเก็บรายได้ให้แก่ อปท.

ระยะที่ ๒ (ก.ค. ๕๙ – ธ.ค. ๕๙) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำกฎหมาย การเงิน การคลังท้องถิ่น

ระยะที่ ๓ (ม.ค. ๖๐ – ธ.ค. ๖๒) จัดทำกฎหมายการเงิน การคลังท้องถิ่น หรือกฎหมายรายได้ท้องถิ่น

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

๑. การจัดทำ Road Map การพัฒนาการจัดเก็บรายได้ ให้ใช้แนวทางการพัฒนาการจัดเก็บรายได้ที่คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาเห็นชอบไว้แล้ว โดยกำหนดกลุ่มการพัฒนาการจัดเก็บรายได้เป็น ๔ กลุ่ม ซึ่งจะเสนอ ก.ก.ด. พิจารณาให้ความเห็นชอบ Road Map ต่อไป ดังนั้น หากอนุกรรมการท่านใดมีความเห็นเพิ่มเติมประการใด สามารถส่งให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับไปพิจารณาปรับปรุงได้

๒. การสร้างแรงจูงใจในการบริหารการจัดเก็บรายได้ของ อปท. โดยกำหนดให้มีการจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อจูงใจ อปท. ที่มีความพยายามในการจัดเก็บรายได้เป็นมาตรฐานที่กำหนดไว้ใน Road Map แต่เมื่อคณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วอาจมีมาตรการจูงใจอื่นได้เพิ่มขึ้นก็อาจเสนอ ก.ก.ด. พิจารณาต่อไป

๓. การกำหนดมาตรการจูงใจส่วนราชการในการจัดเก็บรายได้ให้แก่ อปท. ซึ่งปัจจุบันค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีให้แก่ อปท. จะมีกรรมสิริพากที่หักค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บให้ แต่เงินส่วนใหญ่ที่หักค่าใช้จ่ายไว้กระทำการคลังจะนำไปใช้จ่าย กรมสรรพากรซึ่งเป็นหน่วยงานในการจัดเก็บกลับได้ใช้จ่ายเงินในเรื่องนี้อย่างมาก

มติที่ประชุม เที่ยงช่วง Road Map การดำเนินงานของอนุกรรมการฯ เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดเก็บรายได้ของ อปท. โดยแบ่งเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ การผลักดันให้รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บตามที่กฎหมายกำหนดให้มีผลใช้บังคับอย่างชัดเจน กลุ่มที่ ๒ การปรับปรุงอัตรารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพในปัจจุบัน กลุ่มที่ ๓ การพัฒนาประสิทธิภาพและสร้างแรงจูงใจในการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มที่ ๔ การพัฒนารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่วนราชการจัดเก็บให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ

๔.๒ การผลักดันร่างกฎหมายที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้เป็นรายได้ที่ อปท. จัดเก็บตามที่กฎหมายกำหนดให้มีผลบังคับใช้อย่างชัดเจน

เลขาธุการ รายงานว่า คณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๙ ได้มีมติมอบหมายฝ่ายเลขานุการประสานกับกระทรวงการคลังในเรื่อง พ.ร.บ.ที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างเพื่อผลักดันกฎหมายดังกล่าวต่อไป ซึ่งฝ่ายเลขานุการได้ประสานกับสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง จัดทำสรุปร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. และความคืบหน้าในการดำเนินการแล้วดังนี้

๑. สถานะและความคืบหน้า

๑.๑ คณะกรรมการฯ ได้ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวได้ผ่านการตรวจพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาในขั้นตอนต่อไปแล้ว แต่เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล และคณะกรรมการฯ สมัยรัฐบาลนั้นวางสามาธิบดี ลักษณ์ ชินวัตร มีได้มีการยืนยันร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ จึงเป็นเหตุให้ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ต้องตกไป

๑.๒ เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ กระทรวงการคลังได้เสนอ ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. เพื่อให้คณะกรรมการฯ พิจารณา แต่เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล คณะกรรมการฯ ว่าการกระทรวงการคลัง สำนักเลขานุการคณะกรรมการฯ ได้ส่งเรื่องดังกล่าวคืน กระทรวงการคลัง เพื่อให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอขอความเห็นชอบจากองนายกรัฐมนตรีที่กำกับการบริหารราชการ หากกระทรวงการคลังประสงค์จะเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการฯ ก่อนส่งเรื่องไปยังสำนักเลขานุการ คณะกรรมการฯ เพื่อที่จะดำเนินการต่อไป

๑.๓ ปัจจุบันร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง อยู่ระหว่างการเสนอให้กระทรวงการคลังพิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนที่จะเสนอให้คณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.

๒.๑ หลักการ ปรับปรุงภาษีที่เก็บจากฐานทรัพย์สิน โดยยกเลิกพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๔๗๕ พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ และพระราชบัญญัติกำหนดราคาปานกลางของที่ดินสำหรับการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๒๙ และนำพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมาใช้บังคับแทน

๒.๒ วัตถุประสงค์ เพื่อแก้ไขปัญหาโครงสร้างของภาษีโรงเรือนและที่ดินและภาษีบำรุงท้องที่ให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ปัจจุบัน และช่วยกระตุ้นให้มีการใช้ประโยชน์ในที่ดินให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งเพิ่มความเป็นอิสระในการบริหารงานและการจัดเก็บภาษีให้ อปท. ส่งเสริมความเข้มแข็งและความโปร่งใสในการบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๓ ผู้มีหน้าที่เสียภาษี บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง หรือเป็นผู้ครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ

๒.๔ หน่วยงานจัดเก็บภาษี ได้แก่ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา โดยรายได้ภาษีที่จัดเก็บได้จะเป็นของ อปท. ที่ทำหน้าที่จัดเก็บ

๒.๕ ทรัพย์สินที่ต้องเสียภาษี ได้แก่ ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง และห้องชุด

๒.๖ ฐานภาษี ได้แก่ มูลค่าหักลดของที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยคิดคำนวณจากราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง และห้องชุดตามราคามาตรฐานทุนทรัพย์ของสังหาริมทรัพย์ เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดินที่คณะกรรมการประจำจังหวัดกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์เป็นเกณฑ์ในกรณีของที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง และสิ่งปลูกสร้างที่เป็นห้องชุด ตามลำดับ

๒.๗ อัตราภาษี

๒.๗.๑ กฎหมายกำหนดอัตราเด่นภาษี โดยแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม ตามการใช้ประโยชน์ของที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ (๑) เกษตรกรรม (๒) ที่พักอาศัย และ (๓) อื่นๆ

๒.๗.๒ อัตราภาษีที่ให้ อปท. ใช้จัดเก็บภาษีให้ตราเป็นพระราชบัญญัติ โดยกำหนดเป็นอัตราภักดีเพิ่มขึ้นตามมูลค่าของฐานภาษี

๒.๗.๓ ที่ดินที่ในปีที่ล่วงมาเป็นที่ดินที่ทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ ตามควรแก่สภาพที่ดินและในปีต่อมาคงมีลักษณะดังกล่าวนั้นอีก กำหนดอัตราภาษีสูงสุดในกฎหมายให้ อปท. เรียกเก็บภาษีสำหรับที่ดินในปีนั้น

๓. การเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๓.๑ ปรับปรุงแผนที่ภาษีของ อปท. ให้รองรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๓.๒ ให้ อปท. ทำการสำรวจบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้เสียภาษี ในเขตพื้นที่ของตนให้ครบถ้วนก่อนการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๓.๓ กระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทยร่วมดำเนินการ

๓.๓.๑ ออกแบบบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้เสียภาษี และแบบฟอร์มต่าง ๆ เพื่อใช้ในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๓.๓.๒ เตรียมยกร่างกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.

๓.๓.๓ เตรียมการฝึกอบรมพนักงานเจ้าหน้าที่ของ อปท. ที่ทำหน้าที่จัดเก็บภาษี

๓.๓.๔ เตรียมความพร้อมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนผู้เสียภาษี

ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. แก้ไขปัญหาโครงสร้างของภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีบำรุงท้องที่ ให้สอดคล้องกับ สภาพการณ์ปัจจุบัน และช่วยกระตุ้นให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเป็นการเพิ่มรายได้ของ อปท. และลดการพึงพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาล ซึ่งเป็นการเพิ่มความเป็นอิสระทางด้านการเงินการคลังของ อปท. จึงเห็นควรเสนอ ก.ก.ถ. ให้ความเห็นชอบให้ประธานกระทรวงการคลังเร่งรัดการเสนอร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ต่อคณะกรรมการโดยเร็ว

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

๑. ปัจจุบันกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดทำ Software แผนที่ภาษีเพื่อให้ อปท. นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการจัดเก็บภาษีของท้องถิ่น และได้มีการฝึกอบรมพนักงานส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง โดย อปท. สามารถขอ Software ดังกล่าวได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ซึ่ง อปท. ควรที่จะใช้ Software ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจัดทำขึ้นเพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาองรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๒. การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ปรากฏเป็นข่าวว่าจะมีการยกเว้นภาษีให้แก่เจ้าของทรัพย์สินที่มีมูลค่าต่ำกว่า ๑๐ ล้านบาท ซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับอัตราเพดานภาษี การลดหย่อน และการยกเว้นยังไม่เป็นที่ชัดเจน และขณะนูกรwmการฯ ชุดนี้ก็ไม่ควรไปพิจารณาในเรื่องดังกล่าว แต่ควรพิจารณาการเตรียมความพร้อมให้แก่ อปท. สำหรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๓. การจัดทำแผนที่ภาษีของ อปท. เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง กรณีกรุงเทพมหานครอยู่ระหว่างจัดทำแผนที่ภาษีให้ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด เมืองพัทยามีการจัดทำแผนที่ภาษีสมบูรณ์แล้ว และเทศบาลส่วนใหญ่มีการจัดทำแผนที่ภาษีอยู่แล้ว จึงเห็นว่าจะสามารถรองรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่จะมีขึ้นได้

๔. การเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่สำคัญคือ กรมที่ดินจะต้องให้ข้อมูลที่ดินแก่ อปท. เพื่อใช้เป็นฐานในการประเมินภาษี และกรมธนารักษ์จะต้องกำหนดวิธีการประเมินมูลค่าทรัพย์ ราคาตามมาตรฐานที่ใช้ประเมินทรัพย์สินที่ดินเจน ซึ่งทรัพย์สินส่วนใหญ่ขณะนี้จะมีราคาประเมินอยู่แล้ว ยกเว้นทรัพย์สินของรัฐวิสาหกิจ เช่น สวนสนุก ซึ่งอาจจะต้องมีการประเมินมูลค่าทรัพย์สินแตกต่างกันไป

มติที่ประชุม

๑. เห็นด้วยกับการผลักดันร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ให้มีผลใช้บังคับต่อไป

๒. มอบฝ่ายเลขานุการฯ เขียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมที่ดิน กรมธนารักษ์ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้แทน อปท. ฯลฯ เพื่อประชุมหารือการเตรียมความพร้อมของ อปท. เพื่อรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๔.๓ รายได้ของ อปท. ตามกฎหมายที่กำหนด และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงอัตรากำไรจัดเก็บรายได้ของ อปท.

เลขานุการ รายงานว่า คณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๘ มีมติให้ฝ่ายเลขานุการฯ จัดทำแนวทางการการผลักดันให้ อปท. สามารถจัดเก็บรายได้ตามที่กฎหมายกำหนด และการปรับปรุงอัตรากำไรจัดเก็บรายได้ของ อปท. ให้มีความเหมาะสม ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ ได้ศึกษาและรวบรวมรายได้ของ อปท. ที่กฎหมายได้กำหนดไว้ ได้แก่ กฎหมายจัดตั้งของ อปท. กฎหมายกำหนด แผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ และการจัดทำแผนที่ดิน เป็นการเฉพาะให้รายได้เป็นของ อปท. ดังนี้

๑. รายได้ที่ อปท. จัดเก็บเอง

๑.๑ รายได้ของ อปท. ตามกฎหมายที่มีการจัดเก็บอยู่จริง และมีกฎหมายให้อำนาจจัดเก็บ ได้แก่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย อากรชาสัตว์ อากรรังนกอีแอน ค่าธรรมเนียม ใบอนุญาต ค่าปรับ รายได้จากทรัพย์สิน รายได้จากการณูปโภค และรายได้เบ็ดเตล็ด

๑.๒ รายได้ของ อปท. ตามกฎหมายที่มีการจัดเก็บอยู่จริง แต่ไม่มีกฎหมายการจัดเก็บในเรื่องนั้น ๆ เป็นการเฉพาะ ได้แก่ ภาษีบำรุง อบจ./กทม. สำหรับน้ำมัน ภาษีบำรุง อบจ./กทม. สำหรับน้ำมัน ค่าธรรมเนียมผู้เข้าพักในโรงแรม

๑.๓ รายได้ของ อปท. ตามกฎหมายที่กำหนดแต่ยังไม่สามารถจัดเก็บได้จริง ได้แก่ ภาษีเพื่อการศึกษา ค่าธรรมเนียมสนามบิน ค่าใช้จ่ายเดินทาง และค่าธรรมเนียมได ๆ ที่เรียกเก็บจากผู้ใช้หรือผู้ได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณูปโภคที่จัดให้มีขึ้น

๑.๔ รายได้ของ อปท.ที่ยังไม่มีกฎหมายกำหนดให้จัดเก็บ ได้แก่ ภาษีสิ่งแวดล้อม ภาษีการท่องเที่ยว ค่าธรรมเนียมคนต่างด้าว ฯลฯ

๒. รายได้ อปท. ที่รัฐจัดเก็บให้ เช่น ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ ค่าจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่ดิน ฯลฯ

๓. รายได้ที่รัฐจัดเก็บเพิ่มให้แก่ อปท. เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต ฯลฯ

๔. รายได้ที่รัฐจัดเก็บและแบ่งให้ อปท. เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่มตาม พ.ร.บ.องค์กรบริหารส่วนจังหวัด ภาษีมูลค่าเพิ่มตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ค่าภาคหลวงแร่ และบิตรเลี่ยม ฯลฯ

นอกจากนี้ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดกลุ่มการพัฒนารายได้ตามกลุ่มต่าง ๆ ที่กำหนดใน Road Map การพัฒนารายได้ของ อปท. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนารายได้ดังกล่าวต่อไป

ฝ่ายเลขานุการ พิจารณาเห็นว่า เพื่อให้การพัฒนารายได้ของ อปท. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เห็นควรพิจารณารายได้ของ อปท. ที่มีกฎหมายกำหนดแต่ไม่สามารถจัดเก็บได้จริง และการปรับปรุงอัตราการจัดเก็บรายได้ของ อปท. มาพิจารณาในลำดับแรก ดังนี้

๑. รายได้ของ อปท. ที่มีกฎหมายกำหนดแต่ไม่สามารถจัดเก็บได้จริง ซึ่งเป็นรายได้ที่กฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ กำหนดให้เป็นรายได้ของ อปท. ได้แก่ ภาษีเพื่อการศึกษา ค่าธรรมเนียมสนับสนุน ค่าใช้จ่ายน้ำดื่ม และค่าธรรมเนียมใด ๆ ที่เรียกเก็บจากผู้ใช้หรือผู้ได้รับประโยชน์จากการสาธารณูปโภคที่จัดให้มีขึ้น แต่การที่ อปท. จะมีรายได้ดังกล่าว จะต้องมีกฎหมายในเรื่องนี้เป็นการเฉพาะ หรือสามารถใช้ประกาศ ก.ก.ด. กำหนดหลักเกณฑ์การจัดเก็บรายได้ ซึ่งเรื่องดังกล่าวเป็นปัญหาในข้อกฎหมาย จึงเห็นควรส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาในประเด็นข้อกฎหมายก่อน

๒. การปรับปรุงอัตราการจัดเก็บรายได้ของ อปท. ในเบื้องต้นภาษีที่ควรจะต้องนำมาปรับปรุงอัตราการจัดเก็บภาษีมากที่สุด ได้แก่ ภาษีบำรุงท้องที่ ซึ่งการประเมินภาษีบำรุงท้องที่แต่ละปีจะต้องนำราคากลางของที่ดินมาใช้ในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ และจะต้องเป็นไปตามที่พระราชบัญญัติกำหนด โดยการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ที่ผ่านมาได้มีการนำราคากลางของที่ดินที่ใช้ในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๑ – ๒๕๒๕ มาใช้ในการประเมินจนถึงปัจจุบัน โดยการประเมินภาษีบำรุงท้องที่นั้น กระทรวงมหาดไทยจะต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติให้นำราคากลางของที่ดินมาใช้ในการประเมิน จึงเห็นควรเสนอ ก.ก.ด. ให้ความเห็นชอบเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อให้กระทรวงมหาดไทยใช้ราคากลางที่ดินในปัจจุบันมาใช้ประเมินภาษีบำรุงท้องที่ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

๑. รายได้ของ อปท. ตามกฎหมายที่กำหนดแต่ยังไม่สามารถจัดเก็บได้จริงกรณีภาษีเพื่อการศึกษาซึ่งจะต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษา และอาจเป็นเรื่องที่ยากต่อการจัดเก็บ จึงควรพิจารณารายได้ซึ่งเป็นอำนาจของ ก.ก.ด. ในการประกาศกำหนด เช่น ค่าธรรมเนียมสนามบิน ค่าใช้น้ำบาดาล และค่าธรรมเนียมใด ๆ ที่เรียกเก็บของผู้ใช้หรือผู้ได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณูปโภคที่จัดให้มีขึ้น ฯลฯ

๒. การจัดเก็บค่าธรรมเนียมสนามบิน ได้มีการเสนอให้ ก.ก.ด. พิจารณาในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๕ แต่ขณะนั้นกระทรวงการคลังไม่เห็นชอบให้มีการจัดเก็บรายได้ดังกล่าว ส่วนค่าธรรมเนียมการจัดเก็บค่าน้ำบาดาล เป็นรายได้ที่กำหนดตามภารกิจถ่ายโอนตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. โดยมีการพิจารณาการจัดเก็บค่าใช้น้ำบาดาลในเบื้องต้น ร้อยละ ๕๐ ให้เป็นรายได้ของ อปท. และร้อยละ ๕๐ เก็บรายได้เข้าเป็นกองทุนพัฒนา水น้ำบาดาล ซึ่งยังมีข้อถกเถียงในเรื่องสัดส่วนรายได้ที่แบ่งกัน จึงไม่สามารถผลักดันรายได้ประเภทนี้ให้เป็นของ อปท.

๓. สำหรับค่าธรรมเนียมใด ๆ ที่เรียกเก็บจากผู้ใช้หรือผู้ได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณูปโภคที่จัดให้มีขึ้นตามที่กำหนดใน พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. พ.ศ. ๒๕๔๗ อปท. จะสามารถออกข้อบัญญัติจัดเก็บหรือใช้ประกาศ ก.ก.ด. กำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บ เป็นประเด็นข้อกฎหมาย ซึ่งอาจจะต้องหารือคณะกรรมการวินิจฉัยกฎหมายที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ใน ก.ก.ด. พิจารณาต่อไป

* ๔. การจัดเก็บรายได้ของ กทม. ตามกฎหมายจัดตั้งกำหนดให้จัดเก็บภาษีบำรุง กทม. สำหรับน้ำมัน ส่วนภาษีบำรุง กทม. สำหรับยาสูบ และค่าธรรมเนียมผู้เข้าพักในโรงแรม และขณะนี้ กทม. อยู่ระหว่างเสนอแก่ไขกฎหมายให้มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ดังกล่าว

๕. แม้กฎหมายจะให้อำนาจแก่ อปท. ในการจัดเก็บรายได้ เช่น ภาษีบำรุง อบจ. สำหรับน้ำมัน ยาสูบ ค่าธรรมเนียมผู้เข้าพักในโรงแรม ค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสีย ฯลฯ แต่ไม่มีกฎหมายที่กำหนดบทลงโทษกรณีที่ผู้เสียภาษีไม่ชำระภาษีให้แก่ อปท.

มติที่ประชุม

๑. ให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับไปพิจารณาจัดทำข้อเสนอการจัดเก็บค่าธรรมเนียมสนามบิน และค่าธรรมเนียมค่าใช้น้ำบาดาล เพื่อให้คณะกรรมการฯ พิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

๒. ให้ฝ่ายเลขานุการฯ หารือคณะกรรมการวินิจฉัยกฎหมายที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพิจารณารายได้ของ อปท. ได้แก่ ภาษีเพื่อการศึกษา ค่าธรรมเนียมสนามบิน ค่าใช้น้ำบาดาล และค่าธรรมเนียมใด ๆ ที่เรียกเก็บจากผู้ใช้ หรือผู้ได้รับผลประโยชน์จากบริการสาธารณูปโภคที่จัดให้มีขึ้นว่าจะสามารถออกประกาศ ก.ก.ด. กำหนดหลักเกณฑ์การจัดเก็บรายได้ดังกล่าวได้หรือไม่ อย่างไร

๓. ให้คณะกรรมการฯ รับไปศึกษาแนวทางการลงทุนในกิจการเชิงพาณิชย์
ตามข้อกฎหมาย ก.ก.ถ. เพื่อจะได้พิจารณาเรื่องตั้งกล่าวในการประชุมครั้งต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

ไม่มี

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๓๐ น.

(นายวิธูร อรุณวงศ์)

อนุกรรมการและเลขานุการ
ผู้จัดรายงานการประชุม